

CROUSC CHECENA CHIER VOLONTADIVES

La sezion de Fascia de la Crousc Checena è dò a meter en esser n nef cors per volontadives che pel fer pert de la lia. Apepe al lurier te la ambulanzas, scrif l comunicat, ven chier persones per corir depiù encèries, deschè cheles de protezion zivila te la emergenzes, dapodò chi che fesc volontariat tei ospedèi o al ben de la formazion dei joegn, chi che laora coi cians o col socors su la pistes. L prum degré del cors l pearà lunesc de Pasca, da mesa les 9 da sera, alò da la senta de Vich te piaz Massar. Dapodò chi che vel jir inant a se enjignèr miec tel setor sanitarie, pel tor pèrt a outra 27 lezioms che darà na specializazion tel setor de la emergenzes. L cors è avert a duc; l'è debesen de aer amancol 14 egn. Per maor enformazions se pel se oujer a la senta de la Crous Checena che respon al numer 0462.764266.

LA RIZOLA E I FILMAC DE VIAJES

El pian di jogh la Risola de Fascia met a jir un projet da l'inom "Ert e Creatività". Se trata de un projet per i jogh dai 18 ai 25 egn che arà regnèda te 7 abinedes e che met man con meis de oril. Ven portà inant un percors de enrescida tres filmac' de viajes. Vegnarà lurà te n laboratorie artistich doran duta la lièdeza de esprescion, con chela de se cognoscer miec' e lascer un sen de sé dajan, se l'è meso ence l met de entener e meter en esser desvaliva vides de stèr adum. Trei i livie che vegnarà porté dant te chest viac'. Un viac' orizzontel, descheche ge ven dit, donca a nivel geografich, e amò n viac' tel mond la fantasia e de chel che on daldaite. La inscnuazions a chest projet les ven toutes fin a in jebia de Pasca.

m.d.

CIMBRO

Di spitzan vo Lusérn soin gest gekhent in da gantz Europa

di Andrea Zotti

Il merletto a fuselli è un'arte antica e preziosa conosciuta in tutta Europa, che a Luserna ha trovato la sua culla ideale. La Storia, le storie e le meraviglie di questa arte sono in mostra dal 6 aprile al Centro Documentazione.

'Z gekhnöppla, a lusérnare kunst

'Z iz bidar khent Oastam un pinn roasan plüanenda alle di naüing sachandar von djar. Azpe hërta, dar Dokumentationszenutrum Lusérn boroatetze zo tüana offe soine sale vor da summarstadjóng; dòpo di auzlegom vo vert bodaz hatt gevüart panar hânt zo khenna di billn vichar vodar Zimbar Hoachebene, haür bartz soin 'z djar von gekhnöppla, an alta kunst gekhennt in daz gantz Beleschlânt un gebortet no in di djar 1300. Atz Lusérn 'z gekhnöppla iz zuargerift in di lestn djar von 800', un in bintsche zait disa kunst iz khent z' soina a bichtega toal vodar birtschaft von lânt un hatt gëtt arbat etflan baibarn. Da earst khnöpplschual vo Lusérn boazma sichar benn di iz khennt augelekk: 'z iz gest djar 1883 un soi earstar sëtz iz gest boda haüt venntma di kapéla, nidar nâ dar altn kalânega au pa Ekk. Disa schual mochat soin

Di Barbara Piepaoli, maistra vodar schual vo Lusérn

khent augelekk von faff Franz Xaver Mitterer, abekhennt vo Proves in Nonestal, sèmm izta gest gebortet da earst khnöpplschual in sud von Alpn, un vo sèmm soinda nâkhennt di ândarn schual von Trentino un von Tirol. Di schual vo Lusérn iz pròpio gest ummana von earstn, pinn sèlln vo Proves, Malé un Predazzo. Di schual iz vürgânt, un hatt getrakk soi guatz in laüt von lânt, sin azta iz auzgeprocht daz earst bëltkriage, balda alle hãm gemocht inkian. Ma auz in Boemia o, in di sèlln schauilan trauregen zaitn, di baibar vo Lusérn hãm augelekk soi khnöpplschual. Balsa soin gekheart bidrumm humman però, siânka azzada hãm gelekk hânt un vuaz, di schual iz gestânt gespèrt; vor hërta? Nò, ombromm mearar baz hundart djardar spetar, 'z djar 1997, di knöpplschual vo Lusérn hatt bidar gevuntet soin

Bazma hatt genüzt zo khnöppla in ar bötta

archivio KIL

lângez: Dar Kulturinstitut, un vor in kulturinstitut dar Fiorenzo von Kastele, hãm gëtt an ândarz lem dar khnöpplschual un in spitiz vo Lusérn boda soin gekhear z' soina gekhennt azpesen zuarsteat. Vil mochtma dar maistra Barbara Piepaoli o, boda hatt geschribet in libar "La scuola di merletti a Fuselli" un sichar vil von soin naïge lem di Lusérnar spitiz soi schulle dar pasióng un in lust von baibar un

diarnen boda arbatn. Pittar zait vil ândre schualn von Tirol un von Beleschlânt hãm gebölt trëffan un khennen pezzar ünsarne baibar, bëkslante auz esperientze un konsildje zo maga haltn lente disa traditziong. Asó haür in Dokumentationszenutrum bartma mang darvern bia disa kunst iz gebortet, bia di iz gerift in di groazan stattn, a Vièna un a Paridji, bosase soin âgelekk pinn spitiz vo Lusérn. In da groaz sala bartma defatti mang seng konsött un ândre sachandar von raichan gemacht gantz pinn khnöpplspitz, afta untar aventze barta khemmen kontart 'z gekhnöppla vo Lusérn, durch schual, baibar, kriage un birtschaft. Di auzlegom iz khent augelekk pittar hilfe vodar Barbara Piepaoli, bodada hatt draugeschauget sëlbart. Di auzlegom bart stian offe alle tage sin atz zboa vo novèmbre.

S glam ist òlbe stercher

Nell'aria si respira la primavera e la Pasqua è alle porte. Alcuni fedeli della valle dei Mòcheni sono appena tornati dal pellegrinaggio a Medjugorje e con dei grandi sorrisi raccontano quanto sono stati bene e come si sono sentiti leggeri e felici. La loro fede si è rafforzata e cercano di trasmettere a tutti la loro voglia di vivere sereni.

S ist u'gaheift s nai mu'net, der oberel. Umanònder otnet men der langes: de luft ist schea' sauber ont vrisch, de bisn becken se au ont kemmen grea', de plea'mbler ont de pa'm kuckn araus va de eart ont mòchen se sechen, de kloa'n veigerter singen ver en vroa za sechen bider de sunn. De lait ont de vicher stea' gearm ausbende za bermen se de pearn ont de haut. Der langes ist de schea'nste jorzait, s ist de zait za lóng zaruck de

tunklega vòrm ont lóng plòtz en de sèlln hèlln ont liachte. S ist de zait van gel, van roat, van grea' ont hèllplob, s ist de zait van lachler ont van vroagega tschichter. Men heift u' za hearn se pesser ont ringer ont dös òlls gèltsgott en de earste sunn as araus kimmpt van nebeln za bermen de tang. An ettlena lait van Tol sai'n, va bea'ne, zaruck kemmen va Medjugorje. De sai'n kemmen pet set groasa lachler asn tschicht ont

de hom de herzn ausputz ont schea' ring. An runt schea' vurm za heiven u' der langes! Òlla habt ber noat za hearn ens asou guat aa vavaì de doi ist de hailege boch ont alura de zait za tschbinnen en Gotterhear, en sèll as der hòt gatü' ver ins òndra ont en de òrmen vraì't as laider sai' nea'mer as de doi Bèlt. Lesn ber s kartl van messn as s hòt tschrim der Don Daniele ont gem s en òcht bail der sogt as ber miasn nemmen ens a ker zait ver za krobln

asn joch ont klöffen en Gotterhear as der bellet as ber schaug de òndern lait abia ingera priader ont schbestern. As der bellet as s inger glam mòcht se òlbe stercher, avai er, bart ens nia lóng aloa'.

Chiara Pompermaier